

संस्कृत-वार्ता:

दिनाङ्कः-08.11.2025

सायम् - 06:20

आदौ मुख्यवार्ता:

- प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य बनारस-रेलस्थानकात् चतुर्णां नूतनानां वंदेभारत्-एक्स्प्रेस्-रेलयानानां हरितध्वजं प्रदर्शितवान्। अस्मिन् अवसरे सः अवदत् यत् वंदेभारत्, नमोभारत्, अमृतभारत् इत्यादीनि रेलयानानि भारतीय-रेल्-इत्यस्य आगामिकालस्य आधारः अभवत्।
- बिहार-विधानसभा-निर्वाचनस्य अन्तिम-चरणस्य निर्वाचन-प्रचारः इतोपि तीव्रम् अभवत्, शीर्ष-नेतारः अन्तिमसमये मतदातृन् प्रार्थयन्ति।
- संसदीयकार्याणां मन्त्री किरेन रिजिजूः अद्य सूचितवान् यत् राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मूः दिसम्बर्- प्रथमदिनाङ्कात् ऊनविंशति दिसम्बर्-पर्यन्तं संसदः शीतकालीन सत्रं आयोजनाय सर्वकारस्य प्रस्तावं स्वीकृतवती इति।
- राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मूः अंगोला-बोत्सवाना-देशयोः राजकीययात्रायां वर्तते। सा अद्य रात्रौ अंगोला-देशं प्राप्स्यति।
- क्रिकेट्-क्रीडायाम् अद्य ब्रिस्बेन्-नगरस्य गाबायां भारत-आस्ट्रेलिया-देशयोः मध्ये अन्तिमा विंशति प्रति विंशति क्रीडा वृष्ट्या बाधितः, येन भारतेन द्वे एकं अङ्काभ्यां श्रृङ्खला विजिता।

प्रधानमन्त्री-वंदेभारत्-एक्स्प्रेस्

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य बनारस-रेलस्थानकात् चतुर्णां नूतनानां वंदेभारत्-एक्स्प्रेस्-रेलयानानां हरितध्वजं प्रदर्शितवान्। अस्मिन् अवसरे सः अवदत् यत् वंदेभारत्, नमोभारत्, अमृतभारत् इत्यादीनि रेलयानानि भारतीय-रेल्-इत्यस्य आगामिकालस्य आधारः अभवत्। अद्य बनारस-खजुराहो, लखनऊ-सहारनपुर, फिरोजपुर-दिल्ली तथा एर्णाकुलम्-बेङ्गळूरु इति चतुर्णां नूतनानां वंदेभारत् रेलयानानां उद्घाटनेन देशे प्रचलितानां वंदेभारत् रेलयानानां सङ्ख्या षष्ठ्योत्तरैक शततोप्यधिका जाता।

प्रधानमन्त्री अवदत् यत् विश्वस्य विकसितेषु देशेषु आधारभूतसंरचनाः तेषां आर्थिकवृद्धौ महत्त्वपूर्णां भूमिकां निर्वहन्ति इति।

प्रधानमंत्री-नालसा

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी अद्य नवदिल्ल्यां सर्वोच्चन्यायालये विधि-सहायता-वितरण-तन्त्रस्य सुदृढीकरणविषये राष्ट्रिय-सम्मेलनम् उद्घाटितवान्। सः नालसा इत्यस्य समुदायिक-मध्यस्थता-प्रशिक्षण-माड्यूल इत्यस्य अपि उद्घाटनं कृतवान्, तेनोक्तं यत् सामाजिक-न्यायः तदा एव सम्भवः यदा सर्वेभ्यः न्यायः प्राप्यते तथा च विधि-अभिलेखाः स्थानीयभाषासु उपलभ्यन्ते इति।

बिहार-विधानसभा

बिहार-विधानसभा-निर्वाचनस्य अन्तिम-चरणस्य निर्वाचन-प्रचारः इतोपि तीव्रम् अभवत्, शीर्ष-नेतारः अन्तिमसमये मतदातृन् प्रार्थयन्ति। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी सीतामढी-बेतिया-नगरयोः जनसभां सम्बोधयन् अवदत् यत् एन्. डी. ए. बिहारस्य परम्परायाः विकासस्य संरक्षणाय च केन्द्रितः अस्ति। मुख्यमन्त्री नितीशकुमारः पञ्चोत्तर-द्विसहस्रतम वर्षात् आरभ्य शिक्षायाः स्वास्थ्यस्य च उन्नत्यैः अवधानं दत्तवान्, तत्रैव वी. आई. पी. प्रमुखः मुकेश सहनी इत्येषः अवदत् यत् यूनः परिवर्तनम् इच्छन्ति। जन-सुराज दलस्य संस्थापकः प्रशान्त किशोरः वृत्त्यवसराणां, समवायानां च अभावे एन्. डी. ए.-दलस्य आलोचनाम् अकरोत्। पूर्णिया-नगरे गृहमन्त्री अमितशाहः, आर्. जे. डी. तथा काङ्ग्रेस-दले मतदातृन् भ्रामयन्ति इति आरोपितवान्, तेनोक्तं यत् बिहार-राज्यं पुनः अपराधस्य अन्धकारस्य च युगं न प्रत्यागमिष्यति। कटिहार-नगरे काङ्ग्रेस-नेत्री प्रियङ्का गान्धी अवदत् यत् महाघटबन्धनं सर्वेभ्यः वर्गेभ्यः समान-प्रतिनिधित्वाय प्रतिबद्धः अस्ति तथा च सर्वसमावेशी-विकासाय जाति-आधारित-जनगणनायाः समर्थनम् अपि करोति।

किरेन रिजिजूः

संसदीयकार्याणां मन्त्री किरिन रिजिजू: अद्य सूचितवान् यत् राष्ट्रपति: द्रौपदी मुर्मू: दिसम्बर्-प्रथमदिनाङ्कात् ऊनविंशति दिसम्बर्-पर्यन्तं संसदः शीतकालीन सत्रं आयोजनाय सर्वकारस्य प्रस्तावं स्वीकृतवती इति। सामाजिकान्तर्जालीये सन्देशे श्रीरिजिजू: अवदत् यत् सर्वकारः एकं रचनात्मकं अर्थपूर्णं च सत्रस्य कल्पानां करोति यत् लोकतन्त्रं सुदृढं करोति, देशवासिनां आकांक्षा: पूरयति।

राष्ट्रपति: मुर्मू: - अंगोला-यात्रा

राष्ट्रपति: द्रौपदी मुर्मू: अंगोला-बोत्सवाना-देशयो: राजकीययात्रायां वर्तते। सा अद्य रात्रौ अंगोला-देशं प्राप्स्यति। एषा यात्रा एतौ आफ्रिकादेशौ प्रति कस्यापि भारतीयराष्ट्रप्रमुखस्य प्रथमा यात्रा अस्ति। नवम्बर-मासस्य त्रयोदशदिनाङ्कपर्यन्तं प्रवर्तमानायां अस्यां यात्रायां विद्यमानद्वैपाक्षिकसम्बन्धानां समीक्षा, नूतनेषु क्षेत्रेषु सहकारस्य सम्भावनानां च अन्वेषणम् अपि भविष्यति। चीता-परियोजनायां बोत्सवाना-देशेन सह सहकारस्य प्रगति: अपि कार्यसूच्याम् अन्तर्भवति।

वित्तमन्त्री-निर्मला-सीतारामन

वित्तमन्त्री-निर्मला-सीतारामन इत्यनया अद्य असम-राज्यस्य विश्वनाथ-जनपदस्य भोलागुरी-स्थले "स्वाहिद्-कनक-लता-बरुआ-राज्य-विश्वविद्यालय:" इति प्रौद्योगिक-व्यावसायिक-शिक्षाया: क्षेत्रे केन्द्रीकृतस्य राज्यस्य प्रथम- विश्वविद्यालयस्य शिलान्यासं कृतम् । विश्वविद्यालय: आधुनिक-प्रौद्योगिकीषु पाठ्यक्रमं प्रदास्यति। परिसर: एकचत्वारिंशत्यधिक-द्विशतं यावत् एकड़मिते क्षेत्रे विस्तृत: भविष्यति। अस्मिन् अवसरे मुख्यमन्त्री हेमन्ता-बिस्वा सरमा अपि उपस्थित: आसीत्।

जम्मू-कश्मीर्

जम्मू-कश्मीर्-प्रदेशे गतरात्रौ कुप्वाडा-जनपदस्य केरन्-सेक्टर- इत्यत्र सुरक्षाबलै: सह जाते संघर्षे द्वौ बलात् प्रवेशरतौ जनौ मारितौ। सेनाया: प्रवक्त्रानुसारं एल. ओ. सी. इत्यस्य अस्मिन् भागे अन्त: प्रविष्टुं प्रयतमानानां आतंकवादिनां समूहं सैनिका: अवरोधितवन्त:। स: अवदत्

यत्, यदा उभयोः मध्ये संघर्षः अभवत् तदा प्रचण्डः गोलिका प्रहारः अभवत् यस्मिन् द्वौ अज्ञातौ मारितौ।

उपराष्ट्रपतिः

उपराष्ट्रपतिः सी.पी. राधाकृष्णन-इत्यनेन अद्य जैनपाण्डुलिपीनां संरक्षणार्थं भारतसर्वकारस्य 'ज्ञानभारतं' अभियानस्य प्रशंसा कृता। सः नवदिल्ल्यां आचार्य-हंसरत्न-सूरीश्वर-महाभागस्य अष्टमे अशीत्यधिकैकशतं उपवास-पारणासमारोहे भाषमाणः एतदुक्तवान्, प्राकृत-भाषायाः शास्त्रीय-भाषारूपेण स्वीकृतिम् अपि सः प्रशंसितवान्। भाषणकाले उपराष्ट्रपतिः शान्त्यै वैश्विकमान्यतायै च जैनधर्मस्य गूढयोगदानं प्रकाशितवान्। अस्मिन् अवसरे श्री-राधाकृष्णन-वर्यः तमिलसाहित्ये संस्कृतौ च जैनधर्मस्य ऐतिहासिकप्रभावम् अपि उल्लेखितवान्।

मनोहरलाल-खट्टर

केन्द्रीय-आवासन-नगरकार्य-मन्त्रिण मनोहरलाल-खट्टर-इत्यनेन शुक्रवासरे उक्तं यत् नगरीकरणं विकसितभारतस्य मार्गः अस्ति, एतत् नागरिककेन्द्रितं सर्वसमावेशीयं सुस्थिरं च भवेत् इति। नवदिल्ल्यां पञ्चविंशत्यधिकद्विसहस्रतमवर्षस्य राष्ट्रिय-नगर-सम्मेलनस्य उद्घाटनसत्रं सम्बोधयन् सः अवदत् यत् गतदशके नगरीय-निवेशः द्रुतगत्या वर्धमानः अस्ति, येन स्वच्छ-स्वस्थ-समृद्ध-नगराणां निर्माणाय सर्वकारस्य प्रयत्नाः अधोरेखिताः । मन्त्रिणा क्षमतावर्धनार्थं 'अमृतगानम्-जल् ही जीवनम्', समेत्य अनेकानि उपक्रमाणि प्रारब्धानि। सः 'अर्बन्-इन्वेस्ट्मेण्ट्-विण्डो' इत्यस्य अपि अनावरणं कृतवान्, यत् 'अर्बन्-इन्फ्रास्ट्रक्चर्-परियोजनासु निवेशं सुकरं कर्तुं नूतनः मञ्चः अस्ति।

क्रिकेट्-क्रीडायाम्

क्रिकेट्-क्रीडायाम् अद्य ब्रिस्बेन्-नगरस्य गाबायां भारत-आस्ट्रेलिया-देशयोः मध्ये अन्तिमा विंशति प्रति विंशति क्रीडा वृष्ट्या बाधितः, येन भारतेन द्वे-एकं अङ्काभ्यां शृङ्खला विजिता।

क्रीडायाः अवसानात् पूर्व, भारतं द्विपञ्चाशत् धावनाङ्केषु आसीत्। यस्मिन् शुभमन् गिलः
ऊनत्रिंशत् धावनाङ्केषु, अभिषेक शर्मा च त्रयोविंशति धावनाङ्केषु आसीत्।

॥ इति वार्ताः ॥